

**Sitouttava
kouluyhteisötyö
SKY 2021 - 2023**

Jokainen koulupäivä on tärkeä

Perusopetuksen oppilaiden poissaolot ovat lisääntyneet

Siksi kehitämme yhdessä perusopetukseen sitouttavan kouluyhteisötyön mallia, jonka tavoitteena on

- tukea oppilaiden kiinnittymistä koulunkäyntiin
- ennaltaehkäistä poissaoloja ja vähentää niiden vaikutuksia
- kehittää käytänteitä, jotka yhdenmukaistavat poissaolojen seuranta ja tilastointia

Poissaolojen vaikutuksia

Koulupoissaolo on aina oire jostakin. Tärkeää on päästä käsiksi poissaolon juurisyihin, ennen kuin ongelmat alkavat pahemmin kumuloitua.

Koulupoissaolot pitkittyessään indikoivat mm. toisen asteen opintojen keskeytymistä, työttömyyttä, syrjäytymistä sekä mielenterveys- ja päihdeongelmia.

Lakimuutos

1.8.2023 lähtien tulee voimaan perusopetuslain muutos. Sen mukaan opetuksen järjestäjän tulee

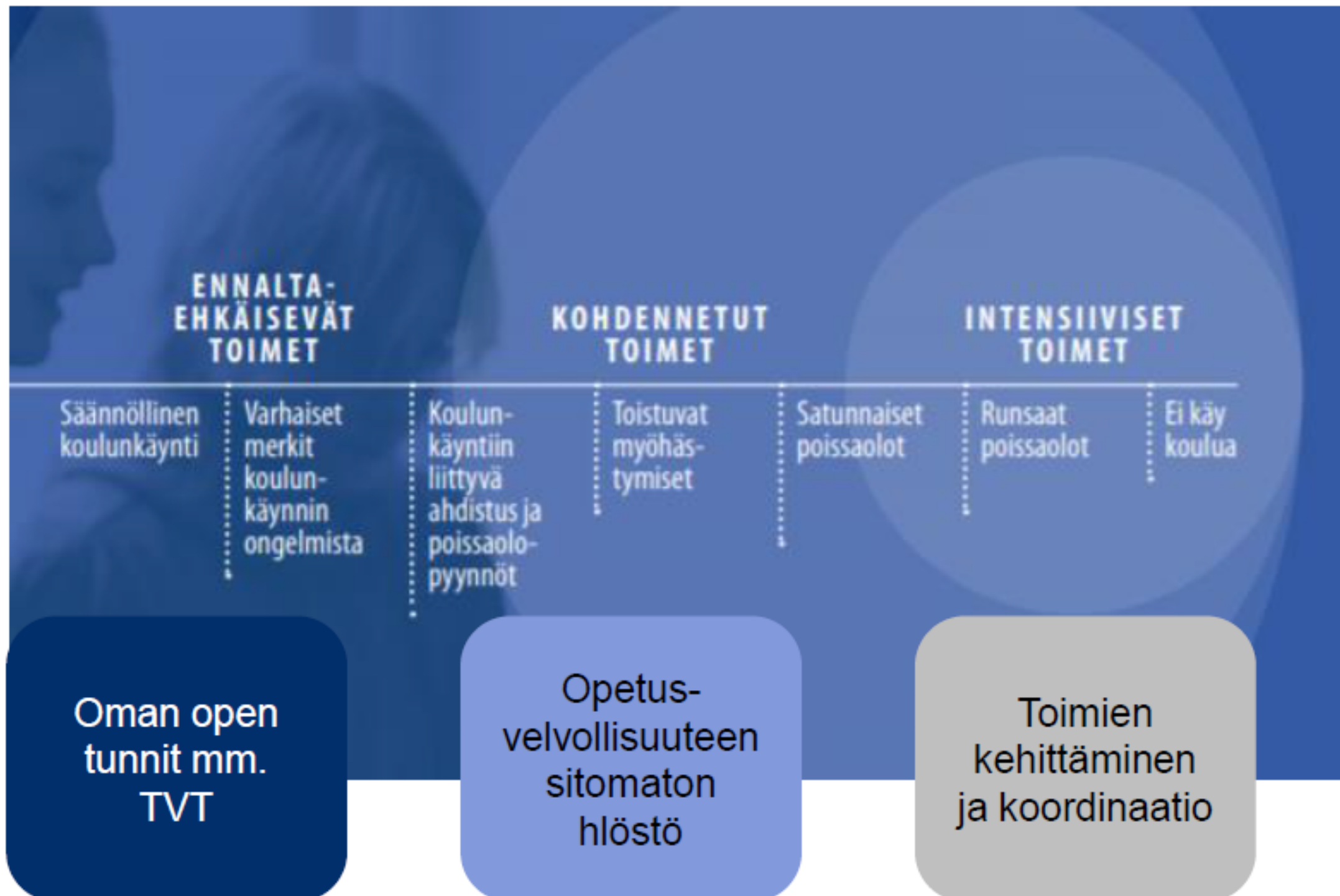
- **ennaltaehkäistä** poissaoloja
- **suunnitelmallisesti seurata** niitä sekä
- **suunnitelmallisesti puuttua** niihin

Muutokset ops-perusteisiin

Perusopetuksen opetussuunnitelman päivityksellä (tulee voimaan 1.8.2023) ohjataan opetuksen järjestäjää **tarkentamaan poissaoloihin puuttumisen toimintamallejaan** kansallisesti **yhdenmukaisemmiksi.**

Pilottien tavoitteet tukevat koulunkäyntiä

- Kouluun kiinnittymisen tukeminen
- Systemaattinen poissaolojen seuraaminen sekä varhainen puuttuminen
- Poissaolojen syiden selvittäminen heti huolen herättyä
- Mahdollisuus saada apua matalalla kynnyksellä
- Koordinoitu yhteistyö opiskeluhuoltopalveluiden kanssa

MEIDÄN SKY

Kauhajoki - Ilmajoki - Seinäjoki - Alavus - Lapua

Sitouttava koulu yhteisötyö

PILOTTIKUNNAT

KAUHAJOKI

SEINÄJOKI

ILMAJOKI

ALAVUS

LAPUA

- jokainen kunta pilotoi omaa malliaan
- kaikilla palkattu opetusvelvollisuuteen sitomattomia henkilöitä, tekemään ja kehittämään poissaolojen vähentämiseen tähtäävää työtä eri painotuksin
- huutava tarve ollut korjaavien toimien tekijään (paljon poissaolevat, täysin kotiin jääneet) -> ei ole ollut aiemmin keinoja, ei tekijöitä
- ennaltaehkäisy tärkeää, sillä komplisoituneiden tilanteiden purku vie todella paljon aikaa ja resursseja

- Yhdistäviä tekijöitä piloteissamme on mm.
 - läsnäolomallien kehittäminen
 - psykoedukaatio
 - taustasyiden selvittäminen
 - kohtaaminen
 - kokonaiskuvan hahmottaminen
 - puuttuvien suoritusten räätälöinnissä auttaminen
 - osa moniammatillista verkostoa
 - yhteistyötahoja monia

Kauhajoki

TAVOITTEET

- Poissaoloihin puuttumisen mallin systemaattisempi käyttöön ottaminen ja sen kehittäminen, sujuvoittaminen
 - Oppilashuollon sujuvoittaminen ilmiön tiimoilta
- Kriisiytyneiden tilanteiden toimintamallin kehittäminen -> korjaavat toimet
- Ennaltaehkäisevät ja tukevat toimet (yhteisöllinen hyvinvointi, sekä oppilailla että opettajilla)
 - Pedagogiset kahvilat
- Kauhajoen koulukeskuksen 5.-6. ja Yhteiskoulun 7.-9. luokat

Kauhajoki

TOTEUTUSTAPA

Kouluyhteisöohjaaja toimii osana **Perheohjaamon** tiimiä.

- opetuksen ja kasvatuksen alla toimiva itsenäinen yksikkö
- moniammatillinen tiimi
- "menee sinne mihin muut eivät yllä"
- matalan kynnyksen palvelu, johon yhteyttä voi ottaa joko vanhempi tai opettaja.
- Perheohjaamo on varhaisen puuttumisen palvelu, jossa etsitään konkreettista apua arkeen.
- Kouluyhteisöohjaaja ottaa tiimissä kopin koulupudokkaista tai pudokkuuden vaarassa olevista ja lähtee tekemään yhteistyötä oppilaan, kodin, koulun ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Käytännön työskentelyn suuntaviivoja

- yhteydenotot koululta opettajalta tai suoraan vanhemmilta
- ulkopuolinen, neutraali lähestymistapa, "kolmas kanta"
- tiedonkeruu ja kokonaiskuvan hahmottaminen tärkeä ja myös aikaa vievä vaihe
 - Back2School - malli
- työskentelytapa nuoren ja perheen tarpeista lähtien (lapsi/nuori ja/tai vanhemmat)
- opettajan tukeminen
- tilannekartoituksen jälkeen tarvittavat tukitoimet, palvelunohjaus

Harmaita hiuksia ja ilon läikähdyksiä!
- terveiseni kentältä

"Kesytyys"

HÄPEÄ

Näkymätön taakka

Riittämättömyys

Prosessi on harvoin lineaarinen

Oikea apu väärään aikaan on väärä apu
- kenenkään kasvua emme saa väkisin
tapahtumaan omalla aikajanelamme

Airoja Titaniciin

Sitä ei voi muuttaa, mitä ei ymmärrä

Koulukuntoinen oppilas vai
oppilaskuntoinen koulu?

Sanna Juupaluoma

KM, lto, neuropsykiatrinen valmentaja

Sitouttavan koulu yhteisötyön aluekoordinaattori

Koulu yhteisöohjaaja, Kauhajoen Perheohjaamo

sanna.juupaluoma@kauhajoki.fi